

Puolustusministeriön tulossopimus vuodelle 2025

Sisällys

1 Hallitusohjelman toimeenpano ja strategiset linjaukset3

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus.....4

3 Tulostavoitteet5

4 Voimavarojen hallinta7

5 Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset.....9

1 Hallitusohjelman toimeenpano ja strategiset linjaukset

Petteri Orpon hallituksen ohjelman (Valtioneuvoston julkaisu 2023:58) mukaan Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan tärkeimpinä päämäärinä on turvata Suomen itsenäisyys ja alueellinen koskemattomuus, estää Suomen joutuminen sotilaalliseen konfliktiin ja taata suomalaisten turvallisuus ja hyvinvointi. Naton jäsenmaana Suomi ylläpitää vahvaa kansallista puolustuskykyä kaikissa olosuhteissa sekä varautuu vastaanottamaan apua liittolaisiltaan sekä antamaan apua ja tukemaan muita Nato-jäsenmaita velvollisuuksiensa mukaisesti.

Suomen puolustus perustuu vahvaan kansalliseen puolustuskykyyn osana liittokunnan yhteistä pelotetta ja puolustusta. Hallitusohjelman mukaan Suomi osallistuu täysimääräisesti Naton kaikkeen toimintaan ilman ennakkorajoituksia, mukaan lukien Naton rauhan ajan yhteisen puolustuksen tehtäviin sekä sitoutuu Naton 360-asteeseen eli koko liittokunnan kattavaan pelotteeseen ja yhteiseen puolustukseen. EU:n puolustusyhteistyön syventäminen säilyy Suomen EU-politiikan prioriteettina ja EU:n puitteissa annetut sitoumukset toteutetaan. Muuta puolustusyhteistyötä kehitetään ottaen huomioon Suomen toteutunut Nato-jäsenyys.

Puolustuskyky perustuu jatkossakin yleiseen asevelvollisuuteen, koko maan puolustamiseen ja korkeaan maanpuolustustahtoon. Puolustusmenot sitoudutaan pitämään Naton tavoitteen mukaisella vähintään kahden prosentin tasolla suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Suomi jatkaa puolustusmateriaali- ja koulutustukea Ukrainalle, ja luovutettu suorituskyky korvataan puolustushallinnolle. Puolustushallinnon Ukraina-tukea ja yhteistyötä suunnitellaan myös pidemmälle aikavälille.

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tärkeimmät osatekijät ovat Suomen laissa puolustusministeriön hallinnonalalle säädetty tehtävät sekä hallitusohjelman, valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittisen sekä puolustusselonteon (VNS 9/2024 vp, VNS 3/2024 vp, VNS 3/2022 vp, VNS 1/2022 vp, VNS 8/2021 vp) ja Yhteiskunnan turvallisuusstrategian linjausten ja niissä asetettujen tavoitteiden toteuttaminen.

Puolustusministeriö vastaa valtioneuvoston osana ja hallinnonalansa ohjaajana puolustuspolitiikan ja puolustusyhteistyön, sotilaallisen maanpuolustuksen, muiden viranomaisten tukemisen, kansainvälisen avun antamisen ja vastaanottamisen sekä sotilaallisen kriisinhallinnan ohjauksesta, valmistelusta ja seurannasta sekä kokonaismaanpuolustuksen yhteensovittamisesta. Tavoitteena on toimintaympäristön vaatimuksia vastaavat toimintaedellytykset puolustuskyvyn ylläpidolle ja kehittämiselle. Painopisteenä on Suomen puolustuksen yhteensovittaminen osaksi Naton yhteistä puolustusta.

Osana Naton yhteistä pelotetta ja puolustusta Suomi puolustaa aluettaan ja kansalaisiaan kokonaismaanpuolustuksen periaatteiden mukaisesti kaikkia yhteiskunnan voimavaroja hyödyntäen. Puolustusta ylläpidetään ja kehitetään hallitusohjelman ja puolustusselonteiden mukaisesti vastaamaan muuttuvan toimintaympäristön vaatimuksiin ja mahdollisuuksiin. Puolustusyhteistyöllä vahvistetaan Suomen yhteistoimintakykyä keskeisimpien liittolaisten ja kumppanien kanssa kaikissa turvallisuustilanteissa. Suomeen kohdistuvaan laaja-alaiseen vaikuttamiseen varaudutaan yhteistoiminnassa muiden toimijoiden kanssa kokonaisturvallisuuden toimintamallin mukaisesti.

Puolustusministeriön hallinnonalalle asetetaan seuraavat yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet, joita toteutetaan Pohjois-Atlantin sopimuksen (442/2023) sekä Pohjois-Atlantin liiton, kansallisten edustajien ja kansainvälisen henkilöstön asemasta tehdyn sopimuksen (443/2023) mukaisesti:

- Suomen etujen mukainen puolustuspolitiikka
- Ennaltaehkäisevä sotilaallinen puolustuskyky sekä kyky sotilaallisen voimankäytön torjuntaan
- Turvallinen yhteiskunta sekä varautuminen laaja-alaisen vaikuttamisen torjuntaan
- Kansainvälisen turvallisuuden vahvistaminen

Yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamista arvioidaan kansallisesti hallituksen vuosikertomuksen laatimisesta annetun ohjeistuksen mukaisesti. Arviointi perustuu kokonaisarvioon hallitusohjelman ja valtioneuvoston selonteiden linjausten ja tavoitteiden toteutumisesta puolustuksen valmiuden ja suorituskyvyn kehittämisessä sekä toimintaedellytysten parantamisessa.

Nato arvioi jäsenmaiden panostusta yhteiseen puolustukseen useilla määrällisillä ja laadullisilla mittareilla, jotka Suomi ottaa huomioon puolustuksensa kehittämisessä ja resursoinnissa ja raportoi näiden toteutumisesta Natolle.

3 Tulostavoitteet

3.1 Toiminnalliset tulostavoitteet

Hallitusohjelmaan (Orpo 2023) ja hallituksen lainsäädäntöohjelmaan perustuen puolustusministeriön toimintayksiköille ja erillisyyksiköille asetetaan vuonna 2025 seuraavat toiminnalliset tulostavoitteet:

Puolustusministeriölle asetetut toiminnalliset tulostavoitteet

1. Puolustuselonteon toimeenpano <i>Puolustusministeriö on muodostanut puolustuselonteon linjauksista kehyskauden suunnitelman ja tavoitteet hallinnonalan toiminta- ja taloussuunnitelmaan ministeriölle ja Puolustusvoimille sekä näihin perustuen valmistellut tulostavoitteet vuodelle 2026 sisältäen arviointi- ja raportointikriteerit. Ministeriön toimintayksiköt ovat aloittaneet puolustuselonteon linjauksien toimeenpanon toimialoillaan em. suunnitteluun perustuen.</i>
2. Nato-integraation toimeenpano sekä Suomelle asetettujen veloitteiden toteutus <i>Puolustusministeriö on varmistanut kansallisten tavoitteiden mukaisesti Naton pelotteeseen ja puolustukseen integroitumisen ja siihen liittyvien työlinjojen toimeenpanon sekä Naton läsnäolon valmistelut vuodelle 2025 asetettujen suunnitelmien mukaisesti.</i>
3. Kansainvälisen puolustusyhteistyön kehittäminen <i>Puolustusministeriö on varmistanut kansallisten tavoitteiden saavuttamisen puolustusyhteistyössä Suomen puolustuskyvyn tukemiseksi ja yhteistoimintakyvyn parantamiseksi vuodelle 2025 asetettujen suunnitelmien mukaisesti.</i>
4. Strategisten hankkeiden toimeenpano <i>Puolustusministeriö on tarkentanut teollisen yhteistyön kokonaisuuden vastaamaan toimintaympäristön muutoksia yhteistyössä Yhdysvaltain hallinnon, teollisuuden ja muiden F-35-käyttäjien kanssa. Hankkeen toteutuneiden kustannusten ja kustannusarvioiden vertailukelpoisuutta ja jäljitettävyyttä on parannettu vuoden 2025 alussa laaditun suunnitelman mukaisesti.</i>
5. Puolustusteollisuuden toimintaedellytysten ja teknologisen perustan kehittäminen <i>Puolustusministeriö on kehittänyt puolustusteollisuuden toimintaedellytyksiä sekä puolustuksen teknologista ja teollista perustaa materiaalipoliittisen strategian linjausten mukaisesti erityisesti hallitusten välisen hankintamallin sekä teollisen yhteistyön periaatteiden tarkastelun osalta vuoden 2025 alussa laaditun suunnitelman mukaisesti.</i>
6. Ukraina-tuki <i>Puolustusministeriö on toteuttanut Ukrainan materiaali- sekä koulutustukea tehdyn suunnitelman mukaisesti huomioiden kotimaisen puolustusteollisuuden osaaminen. Puolustushallinnon Ukrainan tuen keskipitkän aikavälin tavoitteet on tarkennettu ja tarvittavat resurssit valmisteltu.</i>
7. Asevelvollisuuden kehittäminen <i>Puolustusministeriö on pilotoinut uudistetun kutsuntajärjestelmän ja käynnistänyt tarvittavat lainsäädäntömuutokset asevelvollisten käytön joustavoittamiseksi.</i>
8. Vapaaehtoinen maanpuolustus <i>Puolustusministeriö on käynnistänyt vapaaehtoisen maanpuolustuksen kehittämisen tavoitetilatyöryhmän suositusten mukaisesti sekä kehittänyt vapaaehtoisen maanpuolustuksen rahoitusmekanismia.</i>
9. Valtioneuvoston turvallisuusjohtamisen hanke <i>Puolustusministeriö ja sen yhteydessä toimiva Turvallisuuskomitean sihteeristö ovat varmistaneet, että kokonaisturvallisuuden, kokonaismaanpuolustuksen ja Suomen sotilaallisen puolustamisen johtamisen erityispiirteet ja tarpeet ovat huomioitu ja yhteen sovitettu Valtioneuvoston turvallisuusjohtamisen toimintamalliin sitä kehitettäessä.</i>

3.1.1 Työjärjestykseen perustuvat toiminnalliset tulostavoitteet

Puolustusministeriön toimintayksiköille ja erillisyksiköille voidaan lisäksi asettaa ministeriön työjärjestykseen perustuen toiminnallisia tulostavoitteita. Toiminnallisia tulostavoitteita asetettaessa huomioidaan myös puolustusministeriön tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma, joka osaltaan ohjaa ministeriön toimintaa.

Ministeriön tulossopimukseen perustuen osastot, erillisyksiköt ja turvallisuuskomitean sihteeristö laativat sisäiset toimeenpanoasiakirjansa, joilla sovitetaan yhteen ministeriön tulossopimus osastojen, erillisyksiköiden sekä turvallisuuskomitean sihteeristön tehtävien ja resurssien käytön kannalta tarkoituksenmukaisiksi tehtäviksi, tavoitteiksi ja toimenpiteiksi.

Asiakirjat on valmisteltu yhteistyössä huomioiden toisten toimintayksiköiden vastuulla olevat tavoitteet.

3.2 Tuotokset ja laadunhallinta

Ministeriö seuraa ja raportoi toiminnallisten tulostavoitteiden toteutumisesta osana toiminnan vaikuttavuuden arviointia. Lisäksi raportoinnissa ja seurannassa käytetään ydin- ja ohjaustoimintoja kuvaavia seurantakohteita.

Puolustusministeriön seurantakohteet

Keskeiset esittelyt, selvitykset ja päätökset
Rahoitetut tutkimushankkeet
Hallinnonalan materiaalihankkeet
Uudisrakennus-, peruskorjaus- ja perusparannushankkeet
Säädösvalmisteluun liittyvät tuotokset ja säädöshankkeet
Maksulliset julkisoikeudelliset tuotokset: vientivalvonta- ja kiinteistöjen hankintalupapäätökset
Vastaukset eduskunnan kirjallisiin kysymyksiin
Eduskuntakuulemiset

3.3 Keskeiset hankkeet ja toimenpiteet

Ministeriön muita sisäisiä, toimintayksikkörajat ylittäviä, valmistelussa tai toimeenpanossa olevia hankkeita ja toimenpiteitä ovat:

- Nato-jäsenyyden edellyttämien toimitilojen käyttöönottoa ja kehittämistä jatketaan
- Nato-jäsenyyden vaatimuksiin vastaavien tietojärjestelmä- ja tiedonhallintaratkaisujen käyttöönottoa ja kansallista kehittämistä jatketaan
- Ulkomaalaisen kiinteistöomistuksen sähköisen asiointijärjestelmän (UMOV SASI) kehittämistä jatketaan II-vaiheella.

4 Voimavarojen hallinta

4.1 Henkilöstövoimavarojen hallinnan tulostavoitteet

Sotilaallinen liittoutuminen muodostaa lisäresurssitarpeita ja uusia osaamisvaatimuksia. Puolustusministeriö vahvistaa strategisten osaamistarpeiden hallintaa ja rekrytointia varmistaakseen oikeat ja riittävät henkilöstövoimavarat kehittyviin tehtäviinsä. Puolustusministeriö huolehtii koko henkilöstön, mukaan lukien johto ja esihenkilöstö, työkyvyn ja resilienssin ylläpidosta.

1. Esihenkilötyön kehittäminen	<i>Puolustusministeriö on järjestänyt esihenkilötyön tukemiseksi esihenkilö- ja koulutustilaisuuksia sekä kehittänyt työkaluja (esim. esihenkilöiden Teams-kanava) esihenkilötyössä onnistumiseksi. Vuonna 2025 on toteutettu työpaikkaselvitys, jonka havainnot on painotettu esihenkilötyön kehittämisessä.</i>
2. Työntekijäkokemus ja osaamisen kehittäminen	<i>Puolustusministeriö on varmistanut hyvän työntekijäkokemuksen, hyödyntämällä työtyytyväisyyskyselyssä esille nousseita kehittämiskohteita. Vuonna 2025 on painotettu henkilöstön osaamisen kehittämistä. Henkilöstöä on informoitu tehokkaasti mahdollisuuksista kehittää osaamistaan sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla, kuten myös mahdollisuuksista hakeutua kansainvälisiin tehtäviin (erityisesti Nato-tehtävät).</i>

4.2 Toiminnan tuottavuus ja taloudellisuus

Ministeriön toiminnan taloudellisuutta ja tuottavuutta seurataan toimintoalueiden kokonaiskustannusten ja henkilötyövuosien kehitystä kuvaamalla ja analysoimalla. Esimiehet vastaavat työajan kohdentamisen perusteella saatujen toimintokohtaisten henkilötyövuositietojen oikeellisuudesta.

Hankinnat tehdään pääsääntöisesti Handi-järjestelmällä. Ministeriön tavoitteena on nostaa automaatioon menevien ja automaattisesti kohdistuneiden laskujen osuutta. Ministeriön esimiehet seuraavat yksikkönsä automaatiotason kehittymistä apunaan taloushallinnon säännölliset raportit.

Vuoden 2025 tilijaottelussa puolustusministeriön toimintamenoihin (27.01.01) on osoitettu määrärahaa 18,668 miljoonaa euroa. Vuonna 2025 on käytettävissä (ml. siirtyvä erä 3,595 miljoonaa euroa) toimintamenomäärärahaa yhteensä 18,668 miljoonaa euroa.

Henkilöstöresurssit toimintayksiköittäin (sisältää harjoittelijat ja VirkamL 20§:n nojalla siirretyt virkamiehet)

Toimintayksikkö	2025
Ministeriön johto	1
Puolustuspoliittinen osasto	48
Hallintopoliittinen osasto	36
Resurssipoliittinen osasto	55
Hallintoyksikkö	16
Viestintäyksikkö	11
Turvallisuuskomitean sihteeristö	8
Yhteensä	175

4.3 Rahoitus

TOIMINNAN RAHOITUS Puolustusministeriön toimintamenot momentti 27.01.01 (1000 euroa)	2023 TP	2024 Arvio	2025 TA	2026 Kehys	2027 Kehys	2028 Kehys
Siirtynyt edelliseltä vuodelta	6 046	4 635	3 595			
TA ja LTAt / kehys	16 912	17 453	18 668	18 231	18 231	18 231
Käytettävissä oleva rahoitus	22 958	22 088	22 263	18 231	18 231	18 231
Menot	18 530	18 713	19 378	18 446	18 446	18 446
Tulot	207	220	205	215	215	215
Nettomenot	18 323	18 493	19 173	18 231	18 231	18 231
Siirtyy seuraavalle vuodelle	4 635	3 595	3 090			

* Perustuen TP 2023, TA 2024, TA 2025 ja julkisen talouden suunnitelma vuosille 2025–2028 (25.4.2024)

TULOJEN JA MENOJEN ERITTELY Puolustusministeriön toimintamenot momentti 27.01.01 (1000 euroa)	2023 TP	2024 Arvio	2025 TA	2026 Kehys	2027 Kehys	2028 Kehys
Henkilöstökulut	12 338	12 460	13 860	12 938	12 938	12 938
Toimitilavuokratulot	35	34	34	34	34	34
Palvelujen ostokulut	3 649	3 686	3 813	3 284	3 458	3 458
Muut kulut	2 508	2 533	1 166	2 016	2 016	2 016
Investointimenot						
Bruttomenot	18 530	18 713	18 873	18 446	18 446	18 446
Maksullisen toiminnan tuotot	180	200	175	200	200	200
Muut tuotot	27	20	30	15	15	15
Bruttotulot	207	220	205	215	215	215
Nettokäyttö-/käyttöarvo	18 323	18 493	18 668	18 231	18 231	18 231
Siirtynyt/siirtyy (arvio)	6 046	4 635	3 595			
TP/TA/TAE	16 912	17 453	18 668	18 231	18 231	18 231
Käytettävissä yhteensä	22 958	22 088	22 263	18 231	18 231	18 231
Siirtyy seuraavalle vuodelle (arvio)	4 635	3 595	3 595			

* Perustuen TP 2023, TA 2024, TA 2025 ja julkisen talouden suunnitelma vuosille 2025–2028 (25.4.2024)

TOIMINNAN RAHOITUS Kaikki viraston käytettävissä olevat momentit (1000 euroa)	2023 TP	2024 Arvio	2025 TA	2026 Kehys	2027 Kehys	2028 Kehys
Puolustusministeriön toimintamenot momentti 27.01.01	16 912	17 856	18 668	18 231	18 231	18 231
Jäsenmaksut ja rahoitusosuudet momentti 27.01.66	24 445	22 567	30 308	27 196	27 205	27 205
Puolustusmateriaalihankinnat momentti 27.10.18	200	200	200	200	200	200
Monitoimihävittäjien hankinta momentti 27.10.19	100	100	100	100	100	100
Maanpuolustus- ja veteraanijärjestöjen toiminnan tukeminen momentti 27.10.50	7 930	9 795	10 675	8 915	8 915	8 915

* Perustuen TP 2023, TA 2024, TA 2025 ja julkisen talouden suunnitelma vuosille 2025–2028 (25.4.2024)

5 Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset

Valtion talousarviolla hallinnonalalle kohdennettavien resurssien osalta sopimus on voimassa vuoden 2025 loppuun. Sopimuksen sisällöstä ja mahdollisista muutoksista sovitaan vuosittain ministeriön sisäisessä valmistelu-prosessissa, jossa käsitellään keskeiset toimintaan ja resurssien käyttöön sekä tulossopimuksen sisältöön vaikuttavat asiat.

Toimintayksiköt raportoivat tulostavoitteiden etenemisestä kansliapäällikön johtoryhmän kokouksissa erikseen annetun ohjeistuksen mukaisesti.

Tärkeimmät seurannan ja raportoinnin asiakirjat ovat hallituksen vuosikertomus sekä kirjanpitoyksikön tilinpäätös, jossa ministeriö raportoi talousarvion toimeenpanosta ja tuloksellisuudestaan. Säädökset tilinpäätöksistä sisältyvät asetukseen valtion talousarviosta (1243/1992). Kirjanpitoyksikkö julkaisee toimintakertomuksensa osana tilinpäätöstä. Toimintakertomuksen tarkoituksena on kuvata kirjanpitoyksikön toiminnallista tuloksellisuutta ja sen kehitystä sekä vaikutuksia yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kehitykseen (oikeat ja riittävät tiedot sekä oikea ja riittävä kuva). Tilinpäätös laaditaan noudattaen Valtiokonttorin ohjeita.

Paikka ja päiväys

Kansliapäällikkö Esa Pulkkinen

Ylijohtaja Teemu Penttilä

Ylijohtaja Janne Kuusela

Ylijohtaja Olli Ruutu

Hallintojohtaja Antti Korkala

Viestintäjohtaja Niina Hyrsky

Pääsihteeri Petteri Korvala